

دانشگاه جامع
علمی-کاربردی

جزوه درس : تکنیک های مدیریت مالی

مدرس : صفری

تکنیک های مدیریت مالی

مدیریت مالی از زمانی به وجود آمد که انسان ها داد و ستد را یاد گرفتند و پول ایجاد شد. اما اگر بخواهیم بهتر به موضوع نگاه کنیم، مدیریت مالی و سرمایه گذاری، شاخه ای از علم مدیریت است که به سازمان ها و کسب و کارها کمک می کند سرمایه و نقدینگی خود را مدیریت کنند.

به احتمال زیاد اگر این سوال را مطرح کنیم که «منظور از مدیریت مالی چیست؟»، پاسخ شما چندان کامل نخواهد بود و ذهن شما بیشتر بر مفاهیمی مانند صرفه جویی در هزینه ها متمرکز می شود. در این مطلب از کاریزما لرنینگ می خواهیم این مفهوم از زیرشاخه ای اقتصاد را به زبان ساده توضیح دهیم و از اصول و اهداف مدیریت مالی در سازمان ها به مدیریت مالی شخصی برسیم. این مطلب به شما کمک می کند درک بهتری از مفهوم مدیریت مالی داشته باشید.

مدیریت مالی چیست؟

مدیریت مالی (به انگلیسی: Financial Management) یعنی برنامه ریزی، سازماندهی و کنترل منابع مالی در یک سازمان به طوری که هزینه ها به حداقل برسند، نقدینگی به شکل موثر مدیریت شود و درآمد به حداکثر برسد. تعریف مدیریت مالی از زبان دو کارشناس برتر این حوزه یعنی گوتمن و دوگال (Guthmann and Dougall) اینگونه است که: «مدیریت مالی فعالیتی است که با هدف برنامه ریزی، جمع آوری، کنترل و اداره بودجه مالی سازمان انجام می شود.»

شاید در نگاه اول عده ای مدیریت مالی را صرفاً به بازار مالی مرتبط بدانند، اما مدیریت از نوع مالی یعنی انجام هر کاری که مرتبط با پول است که این موضوع برای مثال در یک سازمان شامل حسابداری، سرمایه گذاری، سرمایه پذیری و غیره می شود. یک سازمان تنها از طریق مدیریت مالی درست می تواند به تعادل برسد و فعالیت خود را ادامه دهد.

مدیریت مالی ترکیبی از علم اقتصاد و اصول مدیریت است. شخصی که در سمت مدیر مالی فعالیت می کند باید بتواند تمام کارها از لحظه ی ورود بودجه به سازمان تا تخصیص آن به بخش های مختلف تا ایجاد خروجی مطلوب را به خوبی مدیریت کند که این شامل برنامه ریزی، هماهنگی، مدیریت، هدایت فعالیت ها و تصمیم گیری مالی می شود.

جالب است است بدانید مدیریت مالی با وجود اهمیت بسیار زیاد، به طور رسمی از دهه 90 میلادی به عنوان یک رشته وارد دانشگاه‌ها شده است و عمر این شاخه از مدیریت به 100 سال هم نمی‌رسد! اما به طور کلی از هزاران سال قبل، در تمام جوامع از مردم عادی تا پادشاهان، همگی به اُمورات مالی خود می‌پرداختند؛ بنابراین نمی‌توانیم تاریخ دقیقی برای شکل‌گیری مفهوم مدیریت مالی ذکر کنیم.

اصول و عناصر مدیریت مالی

بررسی اصول مدیریت مالی یکی از مهمترین کارها برای درک بهتر این مفهوم است. در ادامه بعضی از مهمترین مبانی مدیریت مالی را توضیح داده‌ایم.

1. برنامه ریزی مالی

این فرآیند شامل محاسبه میزان سرمایه مورد نیاز یک سازمان و سپس تخصیص آن می‌شود. برنامه‌ریزی مالی اهداف کلیدی خاصی را دنبال می‌کند که از جمله می‌توان به تعیین میزان سرمایه مورد نیاز، تعیین سازمان و ساختار سرمایه و تنظیم سیاست‌های مالی سازمان و مقررات اشاره کرد.

2. کنترل مالی

یکی از فعالیت‌های بسیار مهم در سازمان‌ها «کنترل مالی» نام دارد و به ارزیابی این موضوع می‌پردازد که آیا سازمان اهداف خود را برآورده می‌کند یا خیر. کنترل مالی به سؤالات زیر پاسخ می‌دهد:

- آیا دارایی‌های این سازمان به درستی استفاده می‌شود؟
- آیا دارایی‌های این سازمان آمن هستند؟
- آیا مدیریت به نفع منافع مالی سازمان و ذینفعان اصلی عمل می‌کند؟

3. تصمیم‌گیری مالی

این موضوع شامل سرمایه‌گذاری و تامین اعتبار در رابطه با سازمان است. این بخش مربوط به تصمیماتی است که باید در مورد چگونگی برخورد سازمان برای افزایش سرمایه و فروش سهام

جدید یا نحوه توزیع سود گرفته شود. بخش مدیریت مالی هر کسب و کاری توسط یک مدیر مالی اداره می شود. این بخش دارای توابع بسیار زیادی مانند محاسبه سرمایه مورد نیاز، شکل دهی ساختار سرمایه و غیره است که در ادامه به این موارد نیز می پردازیم.

اهداف مدیریت مالی

همانطور که اشاره کردیم، هدف مدیریت مالی به طور کلی این است که بهره وری در یک سازمان به حداکثر برسد و هزینه ها مدیریت شوند. رسیدن به چنین هدفی قطعاً با نوشتن هزینه ها یا صرفه جویی میسر نمی شود؛ بلکه به یک استراتژی مناسب نیاز داریم تا اهداف محقق شوند. در ادامه به شش مورد از مهمترین اهداف مدیریت مالی اشاره می کنیم.

مدیریت مالی چه اهدافی را دنبال می کند؟

1. بودجه بندی مناسب

ارزیابی هزینه ها در بخش های مختلف، به گونه ای که یک سازمان در سایر بخش ها دچار مشکل مالی نشود، بودجه بندی نام دارد. ما نیز عموماً در طول یک ماه هزینه های خود را مدیریت می کنیم. این وظیفه در مقیاس بزرگتر بر عهده مدیر مالی است.

2. رسیدن به حداکثر درآمد

یکی از مهمترین اولویت‌ها در مدیریت مالی این است که یک سازمان بتواند از نظر تجاری طوری عمل کند که در کوتاه‌مدت و بلندمدت حداکثر درآمد و سود را برای خود ایجاد کند. بخش مدیریت مالی با تعیین اهداف مختلف، مسیر رسیدن به این هدف را مشخص می‌کند.

3. افزایش کارایی

اُمور مالی ابتدا بخش‌های مختلف سازمان و بهره‌وری هر بخش را ارزیابی می‌کند و سپس متناسب با ظرفیت و نیاز هر بخش، منابع مالی را بین بخش‌های مختلف توزیع می‌کند. هدف از این کار این است که کارایی بخش‌های مختلف افزایش یابد که در نهایت منجر به افزایش درآمد سازمان می‌شود.

4. کاهش ریسک

هر سازمان و کسب‌وکار بایستی در طول مسیر پیشرفت خود، دست به ریسک‌های مختلفی بزند؛ از جمله همکاری با سازمان‌های دیگر، شرکت در رویدادها، توسعه محصولات، افزودن محصولات جدید و غیره که همگی به نوعی ریسک به حساب می‌آیند. مدیریت مالی وظیفه دارد ریسک را کنترل کند و فقط ریسک‌های حساب‌شده را بپذیرد.

5. ایجاد تعادل در سازمان

وجود تعادل بین هزینه‌ها و درآمدها در یک سازمان، ضامن بقای آن سازمان است. یک سازمان تا زمانی که دغدغه‌ی هزینه و کمبود بودجه داشته باشد، قطعاً نمی‌تواند به توسعه و خلاقیت بپردازد. بخش مالی بایستی هزینه‌های غیرضروری را حذف کند و در طرف دیگر منابع مالی سازمان را بهینه توزیع کند و همواره تعادل بین هزینه‌ها و درآمدها را برقرار نماید.

در نهایت تمام این موارد کنار یکدیگر منجر به ادامه‌ی فعالیت سازمان می‌شوند. در شرایط کنونی که از جنبه‌های مختلف سیاسی و اقتصادی شاهد عدم ثبات هستیم، به نظر می‌رسد وجود بخش مدیریت مالی برای بقای کسب‌وکارها فراتر از ضرورت است.

اصول مدیریت مالی شخصی

مدیر مالی کیست؟

مدیر مالی یکی از مهم‌ترین پست‌های هر سازمان است که وظیفه‌ی مدیریت و نظارت بر منابع مالی و برنامه‌ریزی برای رسیدن به اهداف سازمان را بر عهده دارد. به عنوان مثال، مدیریت نقدینگی در یک شرکت یکی از مهم‌ترین بخش‌های مسئولیت مدیر مالی است. تصمیمات مدیر مالی تأثیر مستقیمی بر روی عملکرد مالی سازمان داشته و رسیدن به اهداف سازمان مانند پرداخت حقوق، سرمایه‌گذاری، توسعه محصولات، تسویه بدهی‌ها و غیره را میسر می‌کند.

مدیر مالی چه وظایفی دارد؟

اکنون که با تأثیر و نقش مدیریت مالی و مدیر مالی در یک شرکت بیشتر آشنا شده‌ایم، باید بدانیم که یک مدیر مالی چه وظایفی دارد. به طور کلی وظایف مدیر مالی در یک شرکت عبارت‌اند از:

1. برآورد سرمایه مورد نیاز شرکت

مدیر مالی با در نظر گرفتن هزینه و درآمدهای فعلی، سود و هزینه‌های آینده و همچنین دارایی‌ها و سرمایه‌های فعلی و اهداف و برنامه‌های توسعه شرکت، به برآورد کلی از نیازها و درآمدهای شرکت می‌پردازد که امری ضروری برای ادامه فعالیت هر شرکتی است.

2. تهیه و تخصیص بودجه

مدیر مالی وظیفه دارد که تامین مالی شرکت از راه‌های مختلف را شناسایی کند و با استفاده از بهترین راه، کمترین هزینه برای رسیدن به آن را معرفی کند. پس از تامین بودجه مورد نیاز، چگونگی تخصیص آن در بخش‌های مختلف نیز از اهمیت بالایی برخوردار است که مدیر مالی باید به آن بپردازد.

3. تعیین ساختار سرمایه

یک مدیر مالی باید برنامه مشخصی برای سرمایه‌گذاری داشته باشد و آن را ارائه دهد. همچنین چگونگی سرمایه‌گذاری و افق زمانی آن، بلندمدت یا کوتاه‌مدت، جزو وظایف مدیر مالی است.

4. توزیع سود مازاد میان سهامداران

مدیر مالی تصمیم‌گیرنده این موضوع است که سود به دست آمده شرکت به چه میزان تقسیم یا دوباره سرمایه‌گذاری شود. تقسیم سود از طریق برگزاری مجمع عمومی عادی سالانه انجام می‌شود.

5. کنترل مالی

همانطور که توضیح مختصری دادیم، کنترل مالی به ارزیابی این موضوع می‌پردازد که آیا فعالیت‌ها و تصمیمات گرفته شده در سازمان منجر به دستیابی به اهداف می‌شوند یا خیر. این وظیفه بر عهده مدیر مالی است.

6. ارائه برنامه مناسب برای سوددهی

رشد اقتصادی یک مجموعه به سودی که به دست می‌آورد بستگی دارد و تدوین یک استراتژی مناسب برای این سودآوری وظیفه مدیر مالی آن مجموعه است. مدیر مالی بایستی برنامه جامعی برای دستیابی به این هدف ارائه دهد.

انواع مدیریت مالی

انواع مدیریت مالی

زمانی که درباره مدیریت مالی صحبت می‌کنیم، ممکن است برداشت‌های مختلفی به ذهن ما بیاید. برای مثال، برخی افراد تصور می‌کنند که مدیریت مالی به معنای مدیریت هزینه‌ها با رویکرد کمتر مصرف کردن است! در اینجا انواع مختلف مدیریت مالی را معرفی می‌کنیم تا با تمامی جنبه‌های آن آشنا شوید:

۱. مدیریت مالی کسب و کار

این نوع مدیریت مالی بر تصمیم‌گیری‌های مرتبط با تأمین مالی و سرمایه‌گذاری‌های یک کسب و کار متمرکز است. از جمله فعالیت‌های کلیدی آن می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

مدیریت ساختار سرمایه

تعیین ترکیب بهینه تأمین مالی از طریق بدهی و سهام

۲. مدیریت مالی شخصی

مدیریت مالی شخصی بر استفاده بهینه از منابع مالی فردی تمرکز دارد. این حوزه شامل فعالیت‌هایی همچون بودجه‌بندی، پس‌انداز، سرمایه‌گذاری و محافظت از دارایی‌ها از طریق بیمه یا سرمایه‌گذاری در املاک است. در ادامه‌ی مطلب بیشتر در مورد مدیریت مالی شخصی صحبت کرده‌ایم.

۳. مدیریت مالی عمومی

مدیریت مالی عمومی به مدیریت منابع مالی در نهادهای دولتی اشاره دارد. این نوع مدیریت شامل فعالیت‌هایی مانند تدوین بودجه، جمع‌آوری درآمد و کنترل و نظارت بر هزینه‌های عمومی است.

۴. مدیریت مالی بین‌المللی

این نوع مدیریت شامل تأمین مالی و سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های بین‌المللی است. مدیریت ریسک ارزی و تصمیم‌گیری‌های مربوط به سرمایه‌گذاری‌های خارجی نیز از جمله وظایف کلیدی آن است.

۵. مدیریت مالی سازمان‌های غیرانتفاعی

این نوع مدیریت بر سازمان‌های غیرانتفاعی تمرکز دارد و شامل جمع‌آوری و مدیریت کمک‌های مالی با هدف بهینه‌سازی استفاده از آن‌ها در فعالیت‌های غیرانتفاعی می‌شود.

چگونه مدیریت مالی شخصی داشته باشیم؟

مدیریت مالی در ایران با توجه به شرایط اقتصادی هم برای کسب‌وکارها و هم برای اشخاص ضروری است. اشاره‌ای کردیم که بسیاری از افراد مدیریت مالی را صرفاً صرفه‌جویی و خرج نکردن و به‌نوعی پس‌انداز می‌دانند؛ حال آنکه پس‌انداز هیچ دردی از ما دوا نمی‌کند و بالعکس به دلیل کاهش مداوم ارزش ریال، اصلاً توصیه نمی‌شود.

مدیریت مالی شخصی کار بسیار ساده‌ای است که صرفاً با رعایت چند نکته می‌توانیم به آن برسیم و اُمورات مالی خود را به راحتی مدیریت کنیم. برای مدیریت دارایی‌های خود به نکات زیر توجه کنید:

ارزش خالص دارایی‌های خود را حساب کنید.

از دارایی‌های خود تمام بدهی‌ها را کسر کنید تا ارزش خالص دارایی‌تان به دست بیاید. با عدد به دست آمده می‌دانید دقیقاً از نظر مالی در چه جایگاهی قرار دارید. بهتر است به صورت دوره‌ای دارایی خالص خود را بررسی کنید تا در صورت افزایش یا کاهش، بتوانید برنامه‌ریزی مالی خود را بر اساس آن تنظیم کنید.

چشم‌انداز مالی برای خود تعیین کنید.

احتمالاً شنیده‌اید که اگر ندانید به کجا می‌روید، احتمالاً به هیچ کجا نخواهید رسید! سعی کنید همیشه چشم اندازه‌ها و اهداف مالی بلندمدت و کوتاه مدت داشته باشید. این اهداف باعث می‌شوند که با بهره بردن از اصول مدیریت مالی، تلاش بیشتری برای رسیدن به آن‌ها داشته باشید.

درآمد خود را تقسیم‌بندی کنید.

همان‌طور که یک مدیر مالی وظیفه بودجه‌بندی بخش‌های مختلف یک مجموعه را دارد، ما هم باید مانند یک مدیر مالی هزینه‌های مختلف زندگی‌مان را بررسی کنیم و بودجه‌ای را به آن‌ها اختصاص دهیم. برای مثال اگر 10 میلیون درآمد داشته داریم، بهتر است 10 درصد آن را سرمایه‌گذاری کنیم، 40 درصد را به هزینه‌های ضروری اختصاص دهیم و مابقی را برای سایر موضوعات هزینه کنیم.

رفتارهای مالی خود را اصلاح کنید.

در این مرحله، پس از یادداشت کردن خرج‌های خود، تعیین چشم‌انداز و بودجه‌بندی درآمد، باید به دید کلی نسبت به شرایط مالی زندگی خود رسیده باشید. اکنون برای اینکه بتوانید طبق برنامه پیش بروید، باید عادت‌های بد مالی خود را به عادت‌های مثبت تبدیل کنید. اگر در گذشته هزینه

زیادی را صرف خریدهای غیرضروری می‌کردید، بهتر است دیگر آن‌ها را فراموش کرده و پول خود را نگه دارید.

اولویت‌های مالی را مرتب کنید.

هدف از کسب درآمد رسیدن به هدف‌های بلندمدت و کوتاه‌مدت است و این اهداف بسته به نوع زندگی و خواسته‌های هر شخص می‌تواند متفاوت باشد. یکی از راه‌هایی که در بحث مدیریت مالی می‌تواند شما را به اهداف‌تان نزدیک‌تر کند، اولویت‌بندی مخارج است. سرمایه‌گذاری کنید.

برای رسیدن به اهداف خود همواره باید به‌صورت منظم و برنامه‌ریزی‌شده بخشی از درآمد خود را سرمایه‌گذاری کنید. با ظهور ابزارهای جدید سرمایه‌گذاری، امکان سرمایه‌گذاری به شکل غیرمستقیم فراهم شده است. شما می‌توانید به راحتی با در نظر گرفتن سطح ریسک‌پذیری خود در صندوق‌های درآمد ثابت، صندوق‌های طلا و سایر ابزارها سرمایه‌گذاری کنید و از کسب درآمد غیرفعال لذت ببرید.

درصد تعیین کنید نه مبلغ!

سعی کنید به جای مبالغ همیشه با درصدها سروکار داشته باشید. ساختار مغز انسان به‌شیوه‌ای است که در آن اگر همیشه یک مبلغ مشخص در نظر گرفته شود، همان را به‌عنوان واقعیت زندگی در نظر می‌گیرد و از افزایش درآمد و پیشرفت مالی جلوگیری می‌کند. بنابراین بهتر است همیشه بودجه‌بندی‌های خود را به‌صورت درصدی انجام دهید. مثلاً ۴۰ درصد را به خوراک، ۱۵ درصد برای فرزندان خود و به همین صورت سایر مخارج را دسته‌بندی کنید.

با رعایت همین نکات ساده، می‌توانید به راحتی مدیریت مالی را در زندگی روزمره خود پیاده کنید و نتایج مثبت آن را در مدیریت بهینه درآمد خود شاهد باشید.

بهترین کتاب‌ها در زمینه مدیریت مالی

در زمینه مدیریت مالی کتاب‌های فراوانی وجود دارند که می‌توانید آن‌ها را مطالعه کنید و اطلاعات خود را در این زمینه افزایش دهید. فهرستی از بعضی کتاب‌های مهم در این زمینه را برای شما لیست کرده‌ایم:

کتاب هنر شفاف اندیشیدن اثر رولف دوبلی - کتاب خلق مدل کسب و کار اثر استروالد - کتاب تفکر، سریع و کند اثر دنیل کانمن - کتاب صفر تا یک اثر پیتر تیل - کتاب ای کاش وقتی بیست ساله بودم می دانستم اثر تینا سیلیگ

اهداف مدیریت مالی

مدیریت مالی فرایندی است که افراد و سازمان‌ها برای برنامه‌ریزی، بودجه‌بندی، سرمایه‌گذاری و کنترل منابع مالی خود از آن استفاده می‌کنند. اهداف اصلی مدیریت مالی عبارتند از:

افزایش ثبات مالی: مدیریت مالی به شما کمک می‌کند تا با ایجاد بودجه، ردیابی هزینه‌ها و مدیریت بدهی، ثبات مالی خود را افزایش دهید.

رسیدن به اهداف مالی: مدیریت مالی به شما کمک می‌کند تا با ایجاد برنامه‌ای برای پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، به این اهداف برسید.

ایجاد امنیت مالی: امنیت مالی به معنای اطمینان از داشتن منابع مالی کافی برای محافظت از خود و خانواده‌تان در برابر خطرات مالی است.

افزایش رفاه: رفاه مالی به معنای داشتن منابع مالی کافی برای لذت بردن از زندگی و رسیدن به اهدافتان است.

کمک به تصمیم‌گیری‌های مالی بهتر: این امر می‌تواند به شما در انتخاب سرمایه‌گذاری‌های مناسب، مدیریت بدهی به طور موثر و برنامه‌ریزی برای آینده کمک کند.

اهداف مدیریت مالی برای افراد و سازمان‌ها متفاوت است، اما هدف کلی در همه موارد یکسان است: استفاده از منابع مالی به گونه‌ای که به شما کمک کند تا به اهدافتان برسید.

برای یادگیری فروش حرفه‌ای کلیک کنید.

مدیریت سرمایه سازمان

مدیریت سرمایه سازمان فرایندی است که شامل برنامه‌ریزی، سازماندهی، هدایت و کنترل منابع مالی یک سازمان برای دستیابی به اهداف استراتژیک آن می‌شود. هدف اصلی مدیریت سرمایه سازمان، بهینه‌سازی استفاده از منابع مالی برای افزایش ارزش سهامداران است. این امر با

به کارگیری روش‌های مختلفی مانند بودجه‌بندی، سرمایه‌گذاری، مدیریت ریسک و تأمین مالی به دست می‌آید.

اهمیت مدیریت سرمایه سازمان:

مدیریت سرمایه سازمان از اهمیت بالایی برخوردار است زیرا:

به افزایش کارایی و اثربخشی سازمان کمک می‌کند.

به کاهش هزینه‌ها و افزایش سودآوری می‌انجامد.

به ایجاد ثبات مالی و کاهش ریسک کمک می‌کند.

به تأمین مالی برای رشد و توسعه سازمان کمک می‌کند.

به جلب رضایت ذینفعان، مانند سهامداران، اعتباردهندگان و مشتریان، کمک می‌کند.

اصول مدیریت سرمایه سازمان:

اصول کلیدی مدیریت سرمایه سازمان عبارتند از: برنامه ریزی، بودجه بندی، سرمایه گذاری، مدیریت ریسک، تأمین مالی و نظارت بر عملکرد مالی سازمان .

روش‌های مختلفی برای مدیریت سرمایه سازمان وجود دارد، از جمله: تجزیه و تحلیل نسبت‌های مالی (استفاده از نسبت‌های مالی برای ارزیابی وضعیت مالی سازمان)، مدل‌سازی مالی (استفاده از مدل‌های مالی برای پیش‌بینی عملکرد مالی سازمان)، مدیریت نقدینگی (مدیریت جریان نقدی سازمان برای اطمینان از اینکه پول کافی برای پرداخت تعهدات خود دارد)، مدیریت بدهی (مدیریت بدهی‌های سازمان برای کاهش هزینه‌های تأمین مالی)، مدیریت سرمایه‌گذاری (سرمایه‌گذاری منابع مالی سازمان در دارایی‌هایی که بازده دارند) و مدیریت ریسک به معنای شناسایی، ارزیابی و مدیریت ریسک‌های مالی.

نقش مدیر مالی در مدیریت سرمایه سازمان:

مدیر مالی نقش کلیدی در مدیریت سرمایه سازمان ایفا می‌کند. مسئولیت‌های اصلی مدیر مالی در این زمینه عبارتند از:

توسعه و اجرای استراتژی مدیریت سرمایه سازمان.

تهیه و ارائه گزارش‌های مالی به ذینفعان.

مدیریت روابط با سرمایه‌گذاران و اعتباردهندگان.

نظارت بر عملکرد مالی سازمان و ایجاد تغییرات لازم در صورت نیاز.

مدیریت حسابداری و مالی دو بخش مهم در حوزه اقتصادی سازمان هستند که با هدف مدیریت منابع و تجزیه و تحلیل اطلاعات مالی فعالیت می‌کنند. تفاوت‌های مهمی بین این دو بخش وجود دارد که در زیر به آن‌ها اشاره می‌کنیم:

۱. تعریف:

-حسابداری (Accounting): حسابداری بیشتر به ثبت و رصد تراکنش‌های مالی، تهیه گزارش‌های مالی و تأمین اطلاعات دقیق و قابل اعتماد برای استفاده ذی‌نفعان داخلی و خارجی سازمان می‌پردازد.

-مدیریت مالی (FM): تمرکز مدیریت بخش مالی بر برنامه‌ریزی، کنترل و تصمیم‌گیری‌های مالی است که به بهبود عملکرد مالی سازمان و دستیابی به اهداف مالی کمک می‌کند.

۲. تمرکز هر بخش از نظر زمانی:

-حسابداری: حسابداری درباره آمار و ارقام سازمان در ماه‌ها و سال‌های گذشته است. این بخش اطلاعاتی را در مورد تراکنش‌های قبلی سازمان فراهم می‌کند.

-مالی: مدیریت امور مالی بر تصمیمات آینده تمرکز دارد و برای دستیابی به اهداف مالی آینده برنامه‌ریزی می‌کند. همچنین از اطلاعات مالی که حسابداری در اختیار مدیر مالی قرار می‌دهد، برای تصمیم‌گیری‌های استراتژیک استفاده می‌شود.

۳. هدف اصلی:

-حسابداری: هدف اصلی حسابداری ارائه اطلاعات مالی دقیق و قانونی به‌منظور تعیین سلامت مالی سازمان و اطمینان از انطباق با استانداردهای حسابداری است.

-مالی: هدف اصلی مدیریت مالی بهینه‌سازی استفاده از منابع مالی، کنترل هزینه، مدیریت ریسک‌های مالی، دستیابی به اهداف مالی و عملکرد بهتر سازمان در بُعد مالی است.

-حسابداری: تصمیمات حسابداری به سپرده‌ها و سرمایه‌های سازمان مانند مالیات، گزارش‌های مالی و ترازنامه‌ها محدود می‌شوند.

-مالی: تصمیمات مدیریت بخش مالی شامل تمام جنبه‌های مالی سازمان از جمله بودجه‌بندی، تأمین مالی، سرمایه‌گذاری و کنترل هزینه‌ها می‌شود.

در کل، حسابداری به تأمین اطلاعات مالی دقیق و انطباق با استانداردهای حسابداری متمرکز است، در حالی که مدیریت کارآمد امور مالی بر بهینه‌سازی استفاده از منابع مالی و تصمیم‌گیری جهت دستیابی به اهداف مالی سازمان تمرکز دارد.

انواع ابزارهای مدیریت مالی و کاربرد آنها

در حوزه هدایت مالی سازمان، نرم‌افزارها و فناوری‌های مختلفی برای انجام و تسهیل وظایف، تحلیل داده‌ها و مدیریت منابع مالی استفاده می‌شوند. این نرم‌افزارها در رده‌های مختلفی دسته‌بندی می‌شوند که هرکدام را بسته به کارایی مورد نظر، در دسته خاص خود قرار داده‌ایم؛ اما مشخصاً تمامی این ابزارها در گستره مدیریت مالی قرار می‌گیرند. برخی از این نرم‌افزارها و فناوری‌ها عبارتند از:

نرم‌افزارهای مالی

نرم‌افزارهایی مانند Xero، QuickBooks، Oracle NetSuite و Microsoft Dynamics به مدیریت حسابداری، پرداخت حقوق و دستمزد و تولید گزارشات مالی کمک می‌کنند.

در ایران نیز می‌توان از نرم‌افزارهایی مانند هلو، کاوش فردا و آینو به عنوان نرم‌افزارهای مدیریت امور مالی و حسابداری سازمانی فارسی نام برد.

معمولاً تمامی نرم‌افزارهایی که به عنوان راهکار سازمانی ارائه می‌شوند (مانند نرم‌افزار مدیریت حسابداری یا مالی) یک دمو رایگان دارند تا مدیران قابلیت‌های برنامه را ارزیابی کنند و سپس دسترسی به کلیه قابلیت‌های نرم‌افزار، هزینه خواهد داشت.

نرم افزارهای تجزیه و تحلیل مالی

نرم افزارهایی مانند Cube ، Tableau ، Jirav و غیره به تحلیل دقیق داده های مالی و ایجاد گزارش های تحلیلی کمک می کنند.

نرم افزارهای مدیریت جریان نقدی (Cash Flow Management)

این نرم افزارهای مدیریت مالی به مدیران مالی کمک می کنند تا جریان نقدی را پیش بینی کنند و اقداماتی را برای مدیریت بهینه آن انجام دهند. چند نمونه از نرم افزارهای مدیریت جریان نقدی عبارتند از Cube ، VenaSolutions ، Workday ، PlanFul و غیره. اگر مایل اید درباره این دسته از نرم افزارها بیشتر بدانید، این مقاله از سایت Cube را مطالعه کنید.

نرم افزارهای مدیریت سرمایه گذاری (Investment Management)

برای سازمان هایی که در سرمایه گذاری ها و پرتفوی های مالی فعالیت دارند، نرم افزارهایی مانند RealPage IMS ، eFront ، AppFolio Investment و FundCount به تحلیل بازار مالی و مدیریت سرمایه گذاری ها کمک می کنند.

نرم افزارهای مدیریت مخاطرات مالی (Financial Risk Management)

نرم افزارهایی مانند SAP Treasury برای تحلیل و مدیریت ریسک های مالی مانند ریسک ارزی، به کار می روند. سایت Trust Radius لیست مفصلی از نرم افزارهای برتر مدیریت مخاطرات مالی در سال ۲۰۲۳ منتشر کرده و به توضیح کوتاهی در مورد هرکدام نیز پرداخته است.

نرم افزارهای مدیریت سازمانی یکپارچه (Enterprise Resource Planning – ERP)

نرم افزارهایی مانند Oracle ERP به مدیریت تمامی جنبه های مالی و عملیاتی سازمان از جمله حسابداری، تولید، منابع انسانی، و موجودی کمک می کنند.

پلتفرم های ERP متعددی در ایران به زبان فارسی تولید و پشتیبانی می شود که به علت پرداخت ریالی و پشتیبانی داخلی، بر نرم افزارهای خارجی هم رده خود ارجحیت دارد. برخی از ERP های ایرانی عبارتند از: همکاران سیستم، رایمون، iMaster، آرین سیستم، نوماتک و غیره.

تکنولوژی های مالی مبتنی بر بلاک چین (Blockchain)

برای ایجاد اعتماد و امنیت در معاملات مالی، تکنولوژی بلاک چین به کار می رود. از پرکاربردترین پلتفرم های بلاک چین می توان به Ethereum و IBM Blockchain Platform اشاره کرد. در سایت G2 می توانید پرکاربردترین پلتفرم های بلاک چین سال ۲۰۲۳ را ببینید.

نرم افزارهای مدیریت مالی برای شرکت های استارتاپ (Startup)

نرم افزارهایی مانند Xero و Wave به استارتاپ ها کمک می کنند تا به مدیریت مالی ساده و موثر دست یابند.

سازمان از این تکنولوژی ها و نرم افزارها برای بهبود نحوه اداره بخش مالی، کاهش هزینه، افزایش بهره وری و بهبود عملکرد مالی استفاده می کند. انتخاب نرم افزار و فناوری مناسب بستگی به نیازها و اهداف سازمان دارد.

برنامه ریزی مالی چیست؟

برنامه ریزی مالی در سازمان ها برای مدیریت بهینه مالی و تصمیم گیری های موثر مالی فرآیندی حیاتی است. در بخش زیر توضیحات کاملی در مورد چگونگی برنامه ریزی مالی در سازمان ها ارائه شده است :

تعیین اهداف مالی

ابتدا سازمان باید اهداف و اولویت های مالی خود را مشخص کند. این اهداف می توانند شامل رشد درآمد، کاهش هزینه، بهبود نرخ بازگشت سرمایه یا حفظ پایداری مالی باشند.

تجزیه و تحلیل مالی

سازمان باید وضعیت مالی خود را تجزیه و تحلیل کند. این مورد شامل مرور گزارشات مالی گذشته، ارزیابی سرمایه گذاری ها و نقاط قوت و ضعف مالی می شود.

برنامه ریزی بودجه

برنامه ریزی بودجه مهم ترین مرحله در برنامه ریزی مدیریت مالی است. سازمان باید برای دوره زمانی مشخصی در آینده (معمولاً یک سال) بودجه مالی تهیه کند. برنامه ریزی بودجه شامل درآمد، هزینه، سرمایه گذاری و جریان نقدی می شود.

بعد از تهیه بودجه، سازمان باید وضعیت تخصیص منابع مالی را به هزینه‌ها و پروژه‌های مختلف، مشخص کند. این عمل بهینه‌سازی تخصیص منابع و مدیریت بهره‌وری را تضمین می‌کند.

نظارت و کنترل

سازمان پس از تخصیص بودجه به بخش‌های مورد نیاز، باید نظارت دقیق بر عملکرد مالی داشته باشد و در صورت نیاز تغییراتی را در برنامه ایجاد کند تا به اهداف مالی دست یابد.

اصلاحات و بهبودها

در پایان دوره مالی (برای مثال سال مالی)، سازمان باید بخش‌هایی را که به خوبی عمل کرده‌اند و بخش‌هایی را که نیاز به بهبود دارند، شناسایی و ارزیابی کند. این فرآیند مستمر برای بهبود روند برنامه‌ریزی مالی ضروری است.

برنامه‌ریزی مالی به سازمان کمک می‌کند تا منابع مالی خود را بهینه مدیریت کند، تصمیمات مالی منطقی‌تری بگیرد و به تحقق اهداف مالی خود نزدیک‌تر شود. این فرآیندی اساسی برای رشد و پایداری مالی سازمان است و نیاز به دقت و توجه به جزئیات دارد.

جمع‌بندی مطلب

مدیریت مالی یکی از زیباترین مفاهیمی است که در عین گستردگی، بسیار ساده است و در عین حال نقشی اساسی در موفقیت و پایداری هر فرد، کسب‌وکار یا سازمان ایفا می‌کند. این مفهوم نه تنها در زندگی شخصی و کسب‌وکار، بلکه در سرمایه‌گذاری و معامله‌گری در بازارهای مالی نیز کاربردهای خود را دارد؛ به طوری که مفهوم مدیریت سرمایه در بازارهای مالی از همینجا گرفته شده است. با توجه به گستردگی این حوزه، تسلط بر مفهوم به ما کمک می‌کند تا منابع مالی خود را، در سازمان یا زندگی شخصی خود، بهینه مصرف کرده و تصمیمات سرمایه‌گذاری درستی بگیریم و در نهایت به اهداف مالی خود دست یابیم. مدیریت مالی در یک کلمه می‌تواند کیفیت زندگی فردی و اجتماعی ما را بهبود بخشد.

